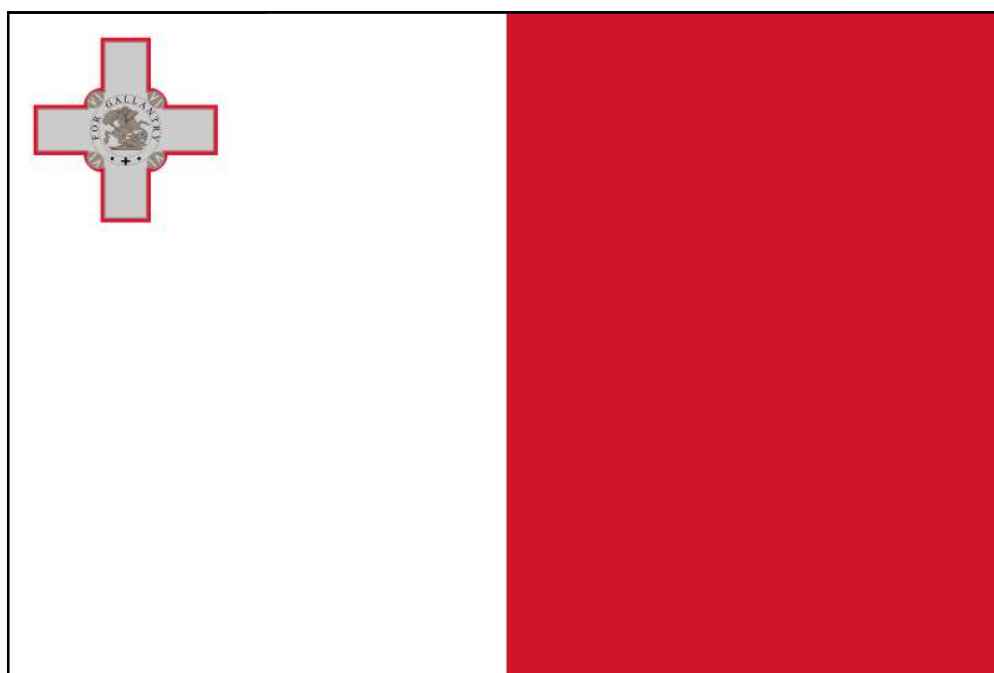

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO MALTY

Tomasz Kędrek

II SUM, TiR, spec. TM

AWF Kraków 2011

Spis treści

Wstęp.....	2
I. Podstawowe uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej, krajowej i wyjazdowej	
1.1 Ogólne informacje o badanym kraju.....	3
1.2 Atrakcje turystyczne.....	9
1.3 Infrastruktura turystyczna i komunikacyjna.....	12
1.4 Podstawowe determinanty konsumpcji turystycznej ludności.....	15
1.5 Narodowa Administracja Turystyczna.....	18
II. Rynek recepcji turystycznej	
2.1 Przyjazdy i główne kraje emitujące.....	21
2.2 Dochody z turystyki przyjazdowej.....	26
2.3 Główne obszary koncentracji zagranicznego/przyjazdowego ruchu turystycznego	27
III. Rynek emisji turystycznej	
3.1 Poziom aktywności turystycznej mieszkańców Malty w turystyce zagranicznej.....	28
3.2 Wydatki na podróże zagraniczne	29
3.3 Ulubione destynacje mieszkańców	31
IV. Znaczenie badanego rynku dla Polski	
4.1 Analiza przyjazdów do Polski.....	32
4.2 WUTZ dla Polski.....	33
4.3 Zaangażowanie marketingowe	33
4.4 Analiza wyjazdów Polaków do analizowanego kraju.....	34
V. Analiza SWOT	35
VI. Prezentacja przykładowej oferty	36
Podsumowanie	38
Bibliografia	39
Spisy	41

Wstęp

Malta jest małym i atrakcyjnym turystycznie krajem położonym w basenie Morza Śródziemnego. 1/3 wartości PKB kraju dostarczane jest przez turystykę, co nasuwa przypuszczenia, że Malta jest raczej rynkiem recepcji niż emisji turystycznej. Tak jest w rzeczywistości. Pomimo tego, że w 2010r ponad 60% społeczeństwa zdecydowała się na zagraniczny wyjazd to w ostatecznych zestawieniach liczba ta jest na tyle mała, że nie jest uwzględniana w statystykach i dla wielu krajów – w tym dla Polski – Malta jest nieznaczącym rynkiem emisyjnym.

W swojej pracy przedstawię między innymi: uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej na Maltę, ulubione destynacje turystyczne Maltańczyków, jak wygląda infrastruktura turystyczna, kierunki, z których przyjeżdżają turyści i ich typologię, przybliżę, jakie znaczenie ma opisywany rynek dla Polski.

Przedsiębiorstwa turystyczne, które interesują się rynkiem Malty zarówno recepcyjnym jak i emisyjnym odnajdą w mojej pracy wszelkie niezbędne informacje – zebrałem w niej najnowsze i najważniejsze dane pochodzące (często z kilkuset stronicowych) raportów i opracowań min.: Maltańskiego NTA i NTO, Urzędu Statystycznego Malty (NSO), UNWTO, WTTC i wielu innych.

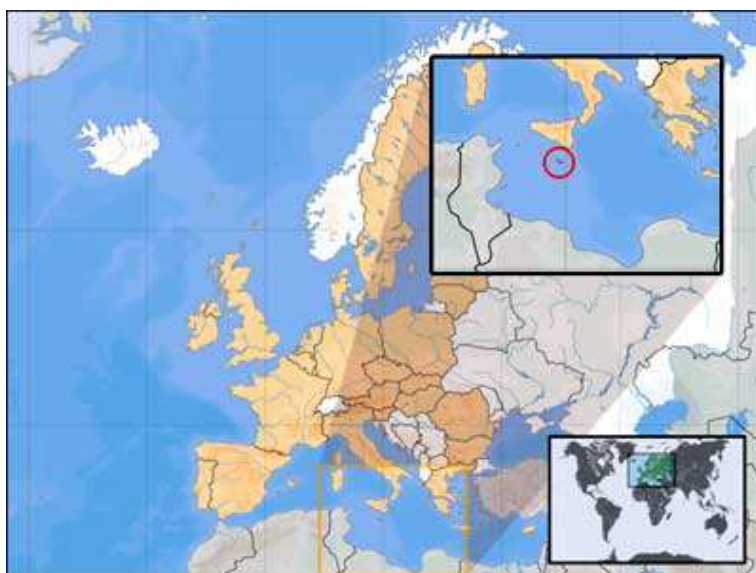
Praca opiera się głównie na analizie źródeł wtórnych. Są tutaj także moje osobiste spostrzeżenia z pkt. widzenia turysty, który spędził kilka dni na Malcie.

I. Podstawowe uwarunkowania rozwoju turystyki przyjazdowej, krajowej i wyjazdowej

1.1 Ogólne informacje o badanym kraju

Położenie

Malta jest najdalej wysuniętym na południe państwem Europejskim położonym na Morzu Śródziemnym pomiędzy Sycylią a Afryką Północną (35°50' N, 14°35' E). Składa się z archipelagu 7 wysepek (3 głównych wysp: Malta, Comino i Gozo, oraz 4 malutkich, niezamieszkałych: Cominotto, Wyspy Św. Pawła, Filfla). Powierzchnia kraju to 316 km², (co czyni go jednym z najmniejszych na świecie), a łączna długość linii brzegowej wynosi 192.1km.

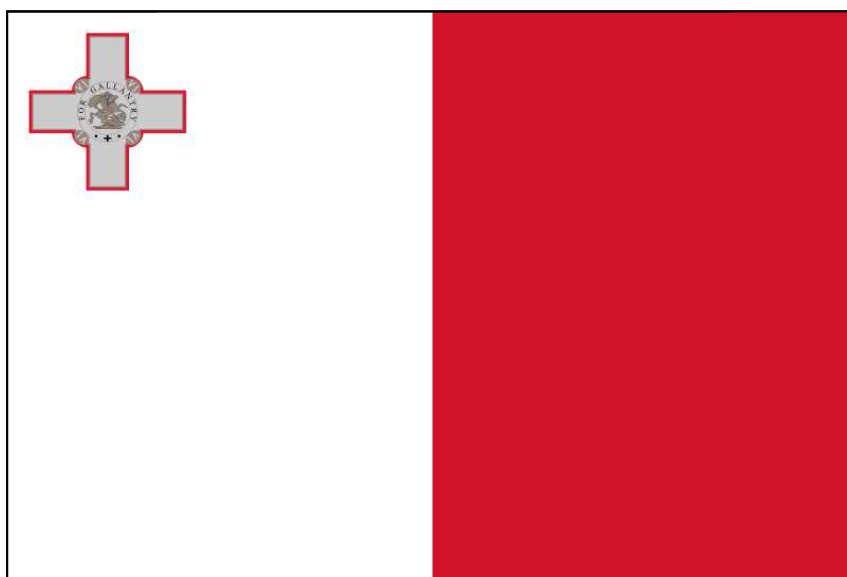
Ryc 1. Położenie Malty w Europie i na Świecie

Źródło: <http://www.mynetbizz.com/pl/budget-hotels/malta/budget-hotels-in-malta.html>,
data odczytu 9.11.2011

Ustrój polityczny

Malta po odzyskaniu niepodległości w 1964r została monarchią konstytucyjną wchodzącą w skład Wspólnoty Narodów. Po zmianach w konstytucji w 1974r wprowadzono system republikański (Malta pozostała we Wspólnocie Narodów, jednak od tego czasu Królowa Elżbieta II zaprzestała być głową państwa). Władzę ustawodawczą sprawuje Izba

Reprezentantów (jednoizbowy parlament w skład, którego wchodzi 65 deputowanych wybieranych w 13 pięciomandatowych okręgach). Głową państwa jest prezydent - wybierany na 5 lat przez Izbę Reprezentantów. Mianuje on premiera i formalnie mianuje też poszczególnych ministrów. Stoi on na straży konstytucji, jest częścią parlamentu, powołuje sędziów i sprawuje władze wykonawczą. Obecnym (ósmym) prezydentem jest Ġorġ Abela wybrany 4 kwietnia 2009r. W 1993 roku ustanowiono podział administracyjny Malty obejmujący Maltę (wyspę) i Gozo. Powstało 68 samorządów - 54 na Malcie i 14 na Gozo.

Ryc 2. Flaga Malty

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Flaga_Malty, data odczytu 10.11.2011

Flaga Malty jest prostokątem podzielonym na dwa pionowe pasy równej szerokości – biały oraz czerwony. W lewym górnym rogu (na białym pasie) umieszczony jest krzyż św. Jerzego w czerwonym obramowaniu. „Według tradycji kolory flagi zostały zaczerpnięte z proporca normandzkiego rodu Hautevilles, z którego wywodził się hrabia Roger. Wyparł on w XI wieku Arabów z wyspy, a w dowód wdzięczności za gościnność ofiarował Maltańczykom pół proporca rodowego.¹Krzyż Jerzego znajdujący się na fladze to odznaczenie nadane mieszkańcom wyspy przez brytyjskiego króla Jerzego VI w 1942 w dowód uznaniu za waleczność Maltańczyków podczas II wojny światowej. Obecny wzór flagi został przyjęty 21 września 1964”.

¹ http://www.namalcie.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=31&Itemid=44, data odczytu 10.11.20114

Ryc 3. Herb Malty

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Herb_Malty, data odczytu 10.11.2010

Godło Malty jest heraldyczną reprezentacją flagi państwowej. Ponad tarczą godła znajduje się korona w kształcie muru z ośmioma wieżami (widocznych jest pięć), symbolizująca fortyfikacje Malty oraz jej stolicy. Gałązki - oliwna i palmowa oznaczają pokój i maltańską tradycję. Na wstędze umieszczony jest napis - Repubblika ta'Malta (Republika Malty).

Demografia

Liczba ludności kraju wynosi 412,970 tys. (207,551 tys. kobiet, 205,419 mężczyzn), gęstość zaludnienia 1307 os/km². Współczynnik urodzeń wynosi 10.0 / 1000 mieszkańców, współczynnik zgonów 7.8 / 1000 mieszkańców. Średnia długość życia na Malcie jest wysoka i wynosi 79 lat.² Językami urzędowymi są angielski oraz maltański (ten drugi jest językiem z grupy semickiej rodziny afroazjatyckiej – w moim subiektywnym odbiorze – brzmi jak zlepek włoskiego, angielskiego i arabskiego) 97% mieszkańców Malty jest wyznania rzymskokatolickiego, a jedynie 3% stanowią inne wyznania (jest to ewenement w skali całej Europy i uważana jest za najbardziej katolicki kraj na Starym Kontynencie)

² Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, data odczytu 9.11.2011

Gospodarka

Gospodarka Malty rozwija się dynamicznie od II połowy lat 80 - rozpoczął się wtedy okres prywatyzacji, napływ kapitału zagranicznego. PKB w 2007 roku wynosiło 53,4 tys. dolarów USA na jednego mieszkańca. „Przemysł dostarcza 22,3% wartości PKB, usługi 74,9% (w tym turystyka 35% !!!), rolnictwo 2,7%; w usługach jest zatrudnionych 75%, w przemyśle i budownictwie — 22%, w rolnictwie — 3%.”³ Oprócz tradycyjnego przemysłu tekstylnego, spożywczego (produkcja wina, piwa, konserw rybnych) i meblarskiego możemy zaobserwować rozwój nowoczesnego przemysłu elektronicznego oraz chemicznego (zwłaszcza kosmetycznego i farmaceutycznego). Większość zakładów przemysłowych skupiona w miastach wschodniego wybrzeża głównej wyspy. Grunty orne zajmują 31% powierzchni kraju. Uprawiane są takie warzywa jak pomidory, czy kalafiora oraz owoce cytrusowe, migdały, figi, winorośl, tytoń oraz bawełna. Uprawiane są także zboża, których produkcja nie pokrywa jednak zapotrzebowania mieszkańców. Bardzo dobrze rozwinięty jest transport drogowy (2,2 tys. km dróg, w tym 90% utwardzonych) i żegluga przybrzeżna. Nie ma linii kolejowej. Główny port morski usytuowany jest w Valletcie.

Historia

Pierwsze ślady osadnictwa sięgają 4000 lat p.n.e. odnalezione w jaskini Ghar Dalam (na południu wyspy). Wykopaliska archeologiczne na wyspie Gozo wskazują na pozostałości świątyń megalitycznych z ok. 3200 p.n.e. - są to najstarsze wolno stojące budowle na świecie. W IX w. p.n.e. Malta została skolonizowana przez Fenicjan. W 480 p.n.e. zostali oni pokonani przez Kartagińczyków, którzy pozostali tam przez kolejne dwa wieki. W 218 p.n.e. wyspa stała się prowincjonalną częścią imperium rzymskiego. W 60 r. u. wybrzeży rozbijł się statek przewożący do Rzymu (jako więźnia św. Pawła). Apostoł przez trzy miesiące pozostał na wyspie gdzie nauczał jej mieszkańców – to właśnie jemu przypisuje się nawrócenie Malty na chrześcijaństwo. Po kilkunastu burzliwych wiekach dopiero w 1530 roku, na wyspie zapanował względny spokój, „...kiedy to król Hiszpanii Karol V podpisał akt, na mocy którego Malta została przekazana zakonowi joannitów (kawalerów maltańskich), co zapoczątkowało okres dziejów wyspy.[...] W 1566 wielki mistrz zakonu założył nową stolicę Vallettę, do której 1571 została przeniesiona siedziba zakonu. Joannici założyli wiele innych dobrze ufortyfikowanych nowych miast. W 1798 wielki

³ <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=4574734>, data odczytu 9.11.2011

mistrz F. von Hompesch poddał wyspę Napoleonowi Bonapartemu, ale obecność Francuzów na wyspie wywołała powstanie miejscowej ludności. Rok później Wielka Brytania objęła Maltę opieką w imieniu Królestwa Obojga Sycylii.”⁴ W czasie II Wojny Światowej (a dokładniej w latach 1940–43) wyspa Malta była bardzo ważną brytyjską bazą morską i lotniczą w środkowej części Morza Śródziemnego i jednocześnie celem wielu nalotów włoskich i niemieckich z baz na Sycylii (tzw. bitwa powietrzno-morska o Maltę). Po zakończeniu działań wojennych mieszkańcy Malty uzyskali autonomię wewnętrzną i zaczęli dążyć do samodzielnego decydowania o swoich losach. Ruchem dążącym do tego kierowała Maltańska Partia Pracy. W 1947 ogłoszono третią konstytucję. W 1962 proklamowano Państwo Malty jako część brytyjskiej Wspólnoty Narodów (Brytyjczycy kontrolowali w dalszym ciągu politykę zagraniczną i obronną). 21 IX 1964 i Malta uzyskała niepodległość oraz przystąpiła do ONZ. Do 1967r na wyspie pozostały brytyjskie bazy wojskowe. W 1974 została republiką. Na początku lat 80. Ówczesny premier D. Minitof, który współpracował ściśle z Libią, przeprowadził znaczące reformy wewnętrzne (w tym nacjonalizację najważniejszych sektorów gospodarki, tj. bankowość, telekomunikacja i transport). W 1983 uwłaszczono własność kościelną, a w 1993 roku wprowadzono ponownie samorząd lokalny. W 2004 Malta przystąpiła do UE, a w 2008 roku do Unii monetarnej wprowadzając do obiegu euro.⁵

Klimat

Na Malcie występuje ciepła i sucha odmiana klimatu śródziemnomorskiego. Analizując poniższą tabelę (Tab 1) możemy zauważyć, że średnia miesięczna temperatura nie spada poniżej 12°C w związku z czym, zima jako pora roku nie występuje. Lata są suche i gorące z dziennymi, średnimi temperaturami oscylującymi ok. 26°C. Gorący wiatr wiejący z nad Afryki przez kilka miesięcy oraz brak opadów powoduje dotkliwą dla mieszkańców suszę (pamiętam, kiedy podczas swojego pobytu w październiku, zaczął padać deszcz, dorosły mężczyzna zaczął podskakiwać ze szczęścia i tłumaczyć , że dla Nich deszcz to dar i wszyscy wyczekują go z utęsknieniem). Roczna suma opadów wynosi ok. 550 mm. Temperatura wody u wybrzeży dochodząca w miesiącach letnich do 27°C oraz bardzo duże nasłonecznienie (ok. 13h w Lipcu), przyciągają na Maltę turystów spragnionych wypoczynku w upale i krystalicznie czystej wodzie.

⁴ <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=4574735>, data odczytu 10.11.2011

⁵ Opracowanie własne na podstawie <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/4574735/malta-historia.html>, data odczytu 10.11.2011

Tab 1. Dane dotyczące klimatu panującego na Malcie

Climate data for Malta													
Month	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Year
Average high °C	15.2	15.5	16.7	19.1	23.3	27.5	30.7	30.7	28.0	24.2	20.1	16.7	22.3
Daily mean °C	12.2	12.4	13.4	15.5	19.1	23.0	25.9	26.3	24.1	20.7	17.0	13.9	18.6
Average low °C	9.2	9.3	10.1	11.9	14.9	18.4	21.0	21.8	20.1	17.1	13.9	11.0	14.9
Precipitation mm	89.0	61.3	40.9	22.5	6.6	3.2	0.4	7.0	40.4	89.7	80.0	112.3	553.3
Avg. precipitation days (≥ 0.1 mm)	13.7	10.9	8.9	6.4	2.8	1.1	0.4	1.0	3.9	10.2	10.6	14.2	84.1
Sunshine hours	155	174	217	240	310	330	372	341	270	217	180	155	2,961

Źródło: http://en.wikipedia.org/wiki/Climate_of_Malta, data odczytu 9.11.2011

Sieć hydrograficzna

Malta posiada system rzek okresowych – jest to spowodowane skalistym podłożem oraz sezonowością opadów. Ubogie zasoby wody słodkiej uzupełniane są poprzez system odsalania wody morskiej. Procentowy rozkład zużycia słodkiej wody (w 2009r) wygląda następująco: 71% zużywają gospodarstwa domowe, 7% w przemysł a 22% zużywają pozostałe sektory⁶.

Fauna i flora

Fauna na Malcie jest stosunkowo uboga – rodzimymi ssakami są jeże, nietoperze oraz łasice. Na wyspie możemy zaobserwować kilka gatunków gadów (głównie jaszczurek), ptaków (tj. kormorany, czaple i liczne ptactwo morskie) a w wodach przybrzeżnych foki oraz morświny. Kraj ten jest wyspą tranzytowa dla migrujących ptaków z Europy do Afryki i z powrotem. Roślinność na Malcie uzależniona jest od sezonowości opadów – w miesiącach obfitych w deszcz, każdy skrawek ziemi pokrywa się zielonym dywanem, na którym widnieje mnóstwo kwiatów. Na wyspie rośnie min: ok. 30 gatunków storczyków

⁶ Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 5, data odczytu 9.11.2011.

czy też 14 gatunków endemicznych występujących tylko tutaj. W okresie suszy roślinność zanika praktycznie doszczętnie – wtedy uwidacznia się najbardziej charakterystyczna formacja roślinna dla tutejszego krajobrazu - garig (czyli roślinność rosnąca w suchych miejscach na skalistym, wapiennym podłożu powstała po wycięciu lasów). Podczas swojego pobytu pod koniec pory suchej mogłem zaobserwować jedynie piękne i olbrzymie opuncje oraz agawy (pierwszy raz w życiu zobaczyłem kwiat tej ostatniej w naturze). Poza tym wszechobecna była jedynie spieczona i spękana ziemia (wyłączając prywatne ogrody, w których rosły piękne krzewy obsypane tysiącami kwiatów).

1.2 Atrakcje turystyczne

O Malcie bardzo często można usłyszeć trafne stwierdzenie, że jest to „muzeum pod gołym niebem” - a to ze względu na mnogość zabytkowych kościołów, budowli obronnych, pozostałości po starożytnych świątyniach itp. Ponadto możemy odnaleźć tu wiele zachwycających i ciekawych wytworów przyrody, które stały się znaczącymi atrakcjami tego malowniczego kraju. Postaram się wybrać spośród setek możliwości kilka najważniejszych i najpopularniejszych miejsc i krótko je scharakteryzować.

Valletta – jest stolicą kraju i zarazem najpopularniejszym miastem na wyspie, zlokalizowana na wschodniej części wyspy. Zabytkowa zabudowa Valletty nie przypadkowo została umieszczona na liście światowego dziedzictwa UNESCO - obejmuje 320 zabytków co stanowi „jeden z najbardziej skoncentrowanych zespołów zabytkowych na świecie”⁷. Jedną z głównych atrakcji jest Pałac Wielkich Mistrzów, który pełnił funkcję siedziby władz zakonu Joanitów. Na ścianach możemy odnaleźć unikalne fryzy które przedstawiają historię Kawalerów Maltańskich, znajdziemy tu także portrety Wielkich Mistrzów Zakonu. Obecnie mieści się tutaj siedziba prezydenta i maltańskiego parlamentu - zwiedzenie wewnątrz jest możliwe jedynie w ściśle ustalonych godzinach. Kolejnym miejscem, które trzeba zobaczyć jest Katedra Św. Jana której prawdziwym bogactwem jest jej wnętrze - niesamowite, wykonane w barokowym stylu. Dumą katedry jest jedno z najsłynniejszych dzieł włoskiego malarza Caravaggio - Ścięcie Św. Jana⁸. Kiedy zmęczeni upałem chcemy odpocząć idealnym miejscem są Barrakka Gardens –

⁷ <http://www.unesco.pl/?id=294>, data odczytu 10.11.2011.

⁸ http://podroze.gazeta.pl/podroze/56,114158,10180418,Malta___Valletta,,2.html, data odczytu 10.11.2011

gdzie w cieniu kwitnących drzew i krzewów, przy śpiewie ptaków i odgłosie fontanny umieszczonej w centralnym miejscu będziemy mogli odpocząć. Ponadto z murów rozciąga się piękny widok na zatokę.

Mdina – dawna stolica kraju, położona na wzniesieniu w spokojnej, wschodniej części wyspy. Jest nieco zapomniana, jednak bardzo urocza. Zaciszne i wąskie uliczki wywierają na nas nieodpartą wrażenie jakbyśmy przenieśli się w czasie. Na uwagę zasługują tutaj przede wszystkim Katedra św. Pawła a także umieszczone na jej wieżach 2 zegary – jeden pokazuje godziny i minuty, a drugi miesiące i dni. Warto zajrzeć także do muzeum przykatedralnego, którego zbiory obejmują okres kilku tysięcy lat.

Mellieha – małe miasteczko na północy wyspy, którego centrum znajduje się na wzgórzu a druga część rozlokowana jest wzdłuż zatoki Ghadira. Kościół St. Marija - jest najwyższą budowlą w okolicy wybudowaną nad grotą z 409r, która przez stulecia była najważniejszym sanktuarium na Malcie. Pomimo dużej ilości restauracji, obiektów noclegowych, lokalnych sklepików jako jedno z nielicznych miasteczek turystycznych na wyspie sprawia wrażenie nie „zadeptanego” gdzie nie doskwiera hałas i gwar dużej liczby turystów. Nad zatoką znajduje się największa na wyspie piaszczysta plaża (wszystkie piaszczyste plaże na wyspie zostały sztucznie stworzone przez człowieka). Niedaleko miasta znajduje się Rezerwat Przyrody Ghadira – zwany ptasim rajem. Zajmuje powierzchnię 6 ha i jest otwarty dla turystów z wyłączeniem miesięcy lęgowych.

Bugibba – kurort położony w północno wschodniej części wyspy. Jest to miejsce, które wybierają szczególnie ludzie młodzi i osoby nastawione na rozbudowaną infrastrukturę turystyczną. Bardzo duża liczba restauracji, dyskotek i klubów sprawia, że nie tylko w dzień, ale i w nocy miasto tętni życiem a na ulicach rozbrzmiewa śmiech i muzyka – są one rozmieszczone przy malowniczej nadmorskiej promenadzie i wypełniają każdą wolną chwilę. Są tutaj skaliste plaże jednak posiadają dobrze zabezpieczone wejścia do wody.

Blue Grotto – system jaskiń i grot wyrzeźbionych przez morskie fale, znajdująca się na południowym zachodzie wyspy. „...najbardziej imponująca jest Blue Grotto, gdzie woda ma wyjątkowy kobaltowy kolor, a biały piasek na dnie tworzy regularne wzory. Ściany pozostałych grot mieniają się różnymi kolorami, od błękitów, po odcienie pomarańczowego

i fioletowego. Cały spektakl możliwy jest do zobaczenia tylko przy słonecznej pogodzie, kiedy promienie słońca pod odpowiednim kątem oświetlają skalne ściany.”⁹

Ghajn Tuffieha – Golden Bay – moim zdaniem najpiękniejsza plaża na Malcie. Położona jest na zachodnim wybrzeżu. Malownicza zatoczka, złoty i czysty piasek, orzeźwiająca i krystalicznie czysta woda przyciągają jak magnes. W pobliżu znajduje się kilka hoteli, dzięki czemu właśnie tutaj spragnieni wypoczynku turyści decydują się na zakwaterowanie.

Świątynia Tarxien – zespół megalitycznych świątyń zbudowanych pomiędzy 3600 a 2500 rokiem p.n.e. położonych we wschodniej części wyspy (wpisane w 1992 roku na listę światowego dziedzictwa UNESCO). Zbudowano je z głazów nie połączonych żadną zaprawą - konstruowanie takich budowli wymagało zatem zaangażowani wielu ludzi, jak również umiejętności tworzenia zaawansowanych planów architektonicznych. Świątynie połączone są dziedzińcem – do każdej z nich prowadzi osobne wejście. Zaskakują one różnorodnością rzeźb figuralnych i charakteryzują się bardzo bogatą ornamentyką.

Marsaxlokk – jest niewielką miejscowością rybacką położona na południowo wschodnim wybrzeżu kraju. Ten naturalnie osłonięty port w przeszłości wielokrotnie służył jako schronienie dla piratów. „Turyści przybywają tutaj dla niezwykle malowniczego widoku – tradycyjnych maltańskich łodzi rybacki delikatnie kołyszących się na falach. Nazywane są luzzu. Łodzie są bardzo kolorowe i dekoracyjne. Zwykle maluje się je na żółto, niebiesko, zielono i czerwono, w jaskrawych odcieniach. Szczególnie zjawiskowo prezentują się w słoneczne, pogodne dni, kiedy ich kształty odbijają się w wodzie morskiej jak w lustrze. Rybacy pieczołowicie o nie dbają, większość jest poddawano gruntownej renowacji. Wiele z łodzi ma z obydwu stron namalowane lub wyrzeźbione oko, nazywane okiem Ozyrysa lub Horusa, które ma chronić przed niebezpieczeństwami na morzu. Symbol ten został przyniesiony na Maltę przez Fenicjan. Łodzie, tak jak krzyż maltański stały się jednym z symboli Malty”¹⁰

Gozo – druga, co do wielkości wyspa Archipelagu Maltańskiego. Panuje na niej wszechobecny spokój i cisza. Najważniejszymi i niejako obowiązkowymi miejscami, które musi zobaczyć każdy turysta, który zawita na Gozo są Azure Window a także stare miasto

⁹ http://www.holidaycheck.pl/atrakcje-turystyczne-informacje+Blue+Grotto-zid_4296.html, data odczytu 11.11.2011

¹⁰ http://www.holidaycheck.pl/atrakcje-turystyczne-informacje+Marsaxlokk-zid_6825.html, data odczytu 11.11.2011

w Victorii. Azure Window zwane jest także niebieskim oknem – to stworzony przez korozję skalisty most przy Dwerja Bay Ma około 100m wysokości i jest wciąż wystawiany na niszczycielskie prawa natury. Victoria jest największym miastem na wyspie. Najstarszą częścią miasta jest Cytadela z 1599r wznosząca się na wzgórzu, w której centralnie położony jest kościół Wniebowzięcia NMP. „Najcenniejszą relikwią świątyni jest kość ramienia świętej Urszuli, która od 1620 roku patronuje wyspie. Kościół jest również znany z zastosowania ciekawej techniki malarskiej zwanej trompe l’oeil, polegającej na wykonaniu malowideł na płaskim sklepieniu, w taki sposób, że stwarzają wrażenie kopuły.”¹¹

1.3 Infrastruktura turystyczna i komunikacyjna

Dostępne rodzaje zakwaterowania

Na Malcie nie ma krajowego, obowiązkowego systemu klasyfikacji hoteli. Wyspa oferuje następujące kategorie zakwaterowania: Hotele (2-5*), Apartamenty (2-5*), Domy gościnne (standard lub komfort), Hostele, Wioski turystyczne (2-5*), Ośrodki Bed & Breakfast (2-3*).

Hotele, apartamenty i wioski turystyczne są oceniane na podstawie 16 głównych kategorii, zgodnie z listą wymagań w ramach każdej kategorii. Wymagania te mogą być obowiązkowe, jeżeli jednak nie są a hotel je zapewnia otrzymuje dodatkowe pkt. Podobnie wygląda sytuacja z domami gościnnymi, które oceniane są w 13 głównych kategoriach. Przykładowymi kryteriami brany pod uwagę podczas oceny są min: wymiary sypialni, łóżek, częstość wymiany pościeli, umeblowanie i komfort, TV, stan czystości, udogodnienia i usługi, usługi świadczone przez recepcję, sejf czy minibarek w pokoju.¹² Obecnie na Malcie (wg. raportu Malta Hotels Directory 2011) znajduje się 133 hoteli i aparthoteli (apartamenty), 34 domy gościnne oraz 17 hosteli.¹³ Prywatne kwatery nie są ujęte w żadnym opracowaniu. Z autopsji wiem, że w każdym mieście i wiosce prywatne osoby wynajmują pokoje, czy nawet całe mieszkania wybudowane i przygotowane specjalnie dla turystów.

¹¹ http://www.holidaycheck.pl/atrakcje-turystyczne-informacje+Stare+miasto-zid_7495.html, data odczytu 11.11.2011

¹² http://www.konsument.gov.pl/files/raporty/CLASS_OF_HOTEL_EST_W_EU.pdf, s 27, data odczytu 11.11.2011

¹³ <http://www.scribd.com/doc/61189785/Malta-Hotels-Directory-2011>, s 67-71, data odczytu 11.11.2011

Na Malcie jest jedno międzynarodowe lotnisko, które w 2010r zwyciężyło w kategorii „Najlepszy Europejski Port Lotniczy 2010”. Port pomimo tego, że niewielkie to spełnia wszelkie wymagania, jest przyjazne dla podróżujących, posiada udogodnienia dla niepełnosprawnych. Poniżej przedstawiam tabelę zestawiającą ruch pasażerski, ruch samolotów oraz ilość ładunków (cargo) i poczty odnotowanych na lotnisku w latach 2009-2010 wraz z ich procentową zmianą.

Tab2. Zestawienie ruchu pasażerskiego, lotniczego oraz cargo

Movements	2009	2010	%
Passenger Movements (Scheduled & non-Scheduled)	2 918 664	3 293 524	12.8
Aircraft Movements (Scheduled & non-Scheduled)	26 304	28 936	9.1
Cargo & Mail (Scheduled, non-Scheduled & General Aviation), in kilos	17 503 781	16 843 900	-3.7

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.maltairport.com/page.asp?n=statistics>, Annual Reviews 2010, data odczytu 11.11.2011.

Transport

Narodowymi liniami lotniczymi jest Air Malta – to wiodący i najważniejszy operator lotniczy dla międzynarodowego ruchu lotniczego na Malcie. Linia rozpoczęła działalność 1 kwietnia 1974 roku lotami do Londynu, Birmingham, Manchesteru, Rzymu, Frankfurtu, Paryża i Trypolisu. Obecnie to zmodernizowana flota samolotów świadcząca usługi transportowe do ponad 50 destynacji w Europie, Północnej Afryce oraz Wschodniej części Morza Śródziemnego.¹⁴ Poniższa tabela przedstawia przewagę tej linii nad innymi w zakresie liczby przewiezionych pasażerów na/z Malty oraz 5 najważniejszych, konkurencyjnych operatorów w latach 2009 – 2010.

¹⁴ <http://www.airmalta.com/about-us?l=1>, data odczytu 11.11.2011.

Tab 3. Zestawienie operatorów lotniczych ze względu na liczbę przewiezionych pasażerów

	Airlines operating to/from Malta	Total 2010	Total 2009
1	Air Malta p.l.c.	1 681 194	1 638 641
2	Ryanair Limited	675 637	444 527
3	Easyjet Airlines Company Limited	303 000	182 821
4	Deutsche Lufthansa AG	111 125	113 320
5	Emirates	95 660	110 161
6	Alitalia C.A.I.	77 781	71 904

Źródło: <http://www.maltairport.com/page.asp?n=statistics>, Annual Reviews 2010, data odczytu 11.11.2011.

Na Maltę można dostać się także promami wypływającymi z Sardynii, Sycylii i Włoch. Ten środek transportu jest jednak dużo mniej popularny i powoli zostaje wyparty przez tanie linie lotnicze – ze względu na czas podróży i cenę. Korzysta z niego coraz mniej osób.

Komunikacja

Od 3 lipca 2011 roku usługi lądowego transportu publicznego na Malcie świadczy grupa Arriva – jedna z największych tego typu instytucji w Europie „zatrudniająca ponad 38 500 osób i realizująca każdego roku ponad 1 miliard przewozów pasażerskich w 11 krajach europejskich”¹⁵.

Przedsiębiorstwo zatrudnia 920 osób na Malcie oraz Gozo i dysponuje 264 autobusami kursującymi regularnie na 71 liniach. Różne rodzaje biletów od standardowych (2 h, jedno dniowych oraz tygodniowych – do nabycia w automatach biletowych oraz u kierowców) po 30 i 90 dniowe do nabycia w kasach biletowych i przez Internet (te dostępne jednak tylko dla mieszkańców wysp). Jako dosyć przydatne informacje mogę podać, że nie trzeba mieć odliczonej kwoty przy zakupie biletu u kierowcy (do czego jesteśmy przyzwyczajeni w Polsce) ponieważ wydaje on resztę nawet z większej sumy pieniędzy. Ponadto praktycznie wszystkie przystanki na wyspie są „na żądanie” – przekonałem się o tym osobiście – jeżeli nikt nie wysiada na przystanku na którym czekamy, a my nie pomachamy kierowcy – jest więcej niż pewne, że przejedzie on nie zatrzymując się.

¹⁵ <http://www.arriva.co.uk/arriva/pl/>, data odczytu 11.11.2011.

W zachodniej – spokojniejszej i mniej uczęszczanej części wyspy – możemy się też niemile rozczarować – autobus „lubi” nie przyjechać. Mamy wtedy wybór – czekać np. kolejną godzinę albo ruszyć na piechotę – dzięki temu dziennie robiłem pieszo kilka kilometrów więcej niż zamierzałem. W bardziej zurbanizowanej, wschodniej części wyspy nie ma tego problemu. Na wyspie panuje lewostronny ruch – warto o tym pamiętać, jeżeli zdecydujemy się na wynajęcie samochodu. Jest to bardzo łatwe, ponieważ w każdej miejscowości jest przynajmniej jedna wypożyczalnia – oferują one min. samochody z kierowcą, który jest do dyspozycji podczas pobytu.

1.4 Podstawowe determinanty konsumpcji turystycznej ludności

Zatrudnienie

Tab 4. Liczba zatrudnieniowych/bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo osób

Labour Status	2009			2010		
	Males	Females	Total	Males	Females	Total
Employed	107,467	53,512	160,979	107,840	54,010	161,850
Unemployed	6,442	3,947	10,389	7,644	4,400	12,044
Inactive	57,695	118,229	175,924	58,091	117,814	175,905
Total	171,604	175,688	347,292	173,574	176,224	349,798

Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 49, data odczytu: 9.11.2011.

Tab 5. Liczba zatrudnieniowych/bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo osób w zestawieniu procentowym

Labour Status	2009			2010		
	Males	Females	Total	Males	Females	Total
Employed	62.6	30.5	46.4	62.1	30.6	46.3
Unemployed	3.8	2.2	3.0	4.4	2.5	3.4
Inactive	33.6	67.3	50.7	33.5	66.9	50.3
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 49, data odczytu: 9.11.2011.

Powyższe tabele dostarczają nam informacji o liczbie zatrudnionych / bezrobotnych / nieaktywnych zawodowo ze względu na płeć. W społeczeństwie Malty ok. 62 % mężczyzn jest zatrudnionych a nieaktywnych jest stosunkowo dużo, bo ok. 33%. Odwrotna jest sytuacja kobiet – zatrudnionych jest ok. 30% a nieaktywnych zawodowo blisko 67%. Połowa osób jest nieaktywna zawodowo. Porównując lata 2009/2010 możemy zauważyć

że liczba osób bezrobotnych utrzymuje się względnie na tym samym poziomie – minimalnie bezrobocie zwiększyło się w 2010r.

Tab 6. Procentowe zestawienie zatrudnionych osób ze względu na grupę wiekową

Age group	2010		
	Males	Females	Total
15-24	12.9	21.5	15.8
25-34	27.2	34.8	29.7
35-44	21.9	19.8	21.2
45-54	24.2	16.8	21.8
55-64	12.6	6.2	10.5
65 +	1.1	0.7	1.0

Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 51, data odczytu: 9.11.2011.

Analizując Tabelę 6 zauważamy, że najaktywniejszą grupą zawodową w roku 2010 były osoby w wieku 25-34 lata czyli blisko 30% zatrudnionych. Najmniejszą aktywność odnotowujemy w grupie 55-64 lata, co stanowi 10.5% zatrudnionych. (Pomijam grupę 65+ - są to osoby na emeryturze, które nie muszą już pracować - stanowią oni 1% zatrudnionych)

Poniżej przedstawiam tabelę (Tab 7) gdzie zebrane zostały dane, dotyczące ilości osób zatrudnionych w głównych zawodach w latach 2006 – 2009. Najwięcej osób pracuje w rzemiośle i powiązanim z nim handlu oraz w usługach i sprzedaży rynkowej. Najniższe zatrudnienie jest w armii oraz wśród wykwalifikowanych pracowników rolnictwa i rybołówstwa.

Tab7. Liczba osób zatrudnionych w głównych zawodach

Occupation	2006		2007		2008		2009	
	Males	Females	Males	Females	Males	Females	Males	Females
Armed forces	1,771	-	1,739	-	1,690	36 ^U	1,752	23 ^U
Legislators, senior officials and managers	11,024	2,490	9,850	2,236	10,343	2,171	10,502	2,830
Professionals	9,593	7,739	9,529	8,461	11,018	9,362	11,500	10,123
Technicians and associate professionals	14,828	9,079	15,080	8,462	15,646	9,302	14,834	10,004
Clerks	7,970	10,274	7,487	11,441	7,667	11,445	8,408	10,731
Service workers and shop and market sales workers	14,341	9,808	14,190	10,820	14,272	11,452	15,241	12,040
Skilled agricultural and fishery workers	2,221	50 ^U	2,121	110 ^U	2,581	148 ^U	1,962	212 ^U
Craft and related trades workers	19,428	424 ^U	19,942	627	20,361	557	19,285	512 ^U
Plant and machine operators and assemblers	9,043	4,220	9,693	4,020	9,601	3,224	9,449	2,811
Elementary occupations	14,177	3,998	14,765	4,942	14,288	5,815	14,908	4,727
Total	104,396	48,082	104,396	51,119	107,467	53,512	107,840	54,010

Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 52, data odczytu: 9.11.2011.

Ceny

Tab 8. Retail Price Index (RPI)

Section	Weight 2002=100	2006	2007	2008	2009
Food	23.82	106.41	111.03	119.95	127.59
Beverages and tobacco	6.11	117.06	119.52	122.80	128.05
Clothing and footwear	8.24	88.00	88.33	92.34	92.02
Housing	7.57	116.58	119.96	124.68	128.31
Fuel, light and power	2.25	157.00	146.58	175.68	203.83
Durable household goods	7.65	105.06	105.75	105.56	105.88
Transport and communications	23.13	112.98	111.77	114.62	109.93
Personal care and health	6.22	115.03	117.04	119.25	122.98
Education, entertainment and recreation	8.84	101.29	102.90	104.07	104.97
Other goods and services	6.17	117.44	117.94	120.75	123.01
All items	100.00	109.63	111.00	115.73	118.14

Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 58, data odczytu: 9.11.2011.

Powyższa tabela przedstawia Wskaźnik Cen Zakupów (Retail Price Index) podstawowych dóbr w latach 2006-2009 w odniesieniu do 2002 roku. Możemy łatwo zauważyć, że ceny w 2009 wzrosły w każdej z opisanych sekcji. Największy wzrost cen w stosunku do roku 2002 odnotowujemy kategoriach : Paliwo, światło i energia (wzrost ponad dwukrotny), Budownictwo (wzrost ponad 28%), Napoje i wyroby tytoniowe (wzrost o blisko 28%),

Inne dobra i usługi (wzrost o ponad 23%). Jedyne spadki cen spośród w/w zanotowano w kategorii Ubrania i obuwie (spadek o 7.8%).

Wydatki gospodarstw domowych przedstawione poniżej (Tab 9) pokazują jaką część dochodów pochłaniają zakupy podstawowych i najważniejszych dóbr. Najbardziej kapitałochłonnymi są: Jedzenie i napoje bezalkoholowe (22.4%), Transport (13.8%), Pozostałe towary i usługi (9.2%)

Tab 9. Roczne wydatki na konsumpcję gospodarstw domowych

Main item	Average (€)	Sum (€)	%
Food and non-alcoholic beverages	4,399	623,926,200	22.4
Alcoholic beverages and tobacco	480	68,136,000	2.5
Clothing and footwear	1,397	198,146,200	7.1
Housing, water, electricity, gas and other fuels	1,637	232,223,800	8.4
Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house	1,735	246,140,400	8.9
Health	1,250	177,236,700	6.4
Transport	2,703	383,399,100	13.8
Communication	788	111,807,700	4.0
Recreation and culture	1,658	235,238,600	8.5
Education	342	48,579,900	1.7
Restaurants and hotels	1,381	195,925,100	7.1
Miscellaneous goods and services	1,805	256,042,200	9.2
Total	19,575	2,776,801,900	100.0

Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 18, data odczytu: 9.11.2011.

1.5 Narodowa Administracja Turystyczna

Sprawami turystyki na szczeblu krajowym zajmuje się Stały Sekretarz OPM (Turystyki, Kultury i Zrównoważonego Rozwoju). Odpowiada on bezpośrednio przed premierem a do dyspozycji ma następujące organizacje: Tourism Directorate, Malta Tourism Authority, Malta Environment & Planning Authority (MEPA), Malta-EU Steering and Action Committee (MEUSAC).¹⁶

Narodową organizacją turystyczną jest Malta Tourism Authority (MTA). Posiada ona zróżnicowaną rolę, której istotą jest budowanie relacji. MTA jest regulatorem

¹⁶ <https://opm.gov.mt/segretarju-permanenti-itzs?l=1>, data odczytu 12.11.2011

i motywatorem przemysłu turystycznego, jego partnerem biznesowym, promotorem marki kraju, a także formuje i utrzymuje partnerskie relacje ze wszystkimi podmiotami sektora turystycznego. Wzmacnia ona branżowe zasoby ludzkie, stara się zapewnić najwyższą jakość produktu Wysp, dba o dobre relacje z lokalną i międzynarodową prasą.

Statutowe cele MTA:

- Wspieranie i promowanie Malty jako cel podróży turystycznych
- Doradzanie Rządowi w sprawie działań turystycznych i do wydawania pozwoleń na podstawie ustawy
- Przyczynienie się do poprawy poziomu zasobów ludzkich w branży turystycznej
- Doradzanie Rządowi w zakresie planowania i rozwoju branży turystycznej¹⁷

Marketing MTA jest podzielona pomiędzy: zespół Head Office (Centralne Biuro) odpowiedzialny za Marketing Support & Development (Wsparcie Marketingowe i Rozwój), Malta International Marketing (Międzynarodowy Marketing Malty) i Segments Marketing (Segmenty Marketingu) połączone z międzynarodową siecią biur, przedstawicieli i agencji PR. Marketing Support & Development jest przede wszystkim odpowiedzialny za sporządzenie planu marketingowego turystyki dla MTA, a Segments Marketing oraz Malta International Marketing są odpowiedzialne za wykonanie sporządzonego planu marketingowego.

Taka struktura ma na celu maksymalne skupienie min na:

- Znajomości branży i wiedzy rynku
- Połączeniu zespołów
- Wykorzystanie potencjału Gozo jako odrębnej destynacji
- Identyfikacji i przyjmowania najnowszych osiągnięć e-marketingu zgodnie z rozwojem największych konkurentów
- Synergii i korzyści wynikających z powołania jednego urzędu do promowania rynku Malty na tle rynków międzynarodowych.¹⁸

¹⁷ <http://www.mta.com.mt/mta>, data odczytu 12.11.2011.

MTA promuje swój kraj za granicą za pośrednictwem sztuki muzyki i kultury. W tym celu History & Culture Segment (który jest również częścią składową MTA Marketing) pomaga w tworzeniu wystaw poza granicami kraju, które podkreślają bogate dziedzictwo Malty oraz jej współczesną sztukę.¹⁹ Szczególną uwagę organizacja poświęca także specjalistycznym mediom. Corocznie dla ok. 750 dziennikarzy i przedstawicieli biur podróży organizowane są wycieczki. Od momentu wylądowania do odlotu goście są po opieką międzynarodowej sekcji Media Relations – ma to zapewnić profesjonalne podejście w sprawach transferu, zakwaterowania, usług przewodnickich oraz całej logistyki na miejscu. Wykwalifikowani pracownicy sekcji są także odpowiedzialni za tworzenie indywidualnych programów dopasowanych do potrzeb gości. Każdy program ma na celu poszerzenie perspektywy odwiedzającego, co zaowocuje odpowiednio przychylnymi artykułami, zdjęciami oraz tworzeniem ofert przyjazdowych na Maltę po powrocie przedstawicieli branży do swojego kraju.²⁰

¹⁸ <http://www.mta.com.mt/mta>, data odczytu 12.11.2011.

¹⁹ <http://www.mta.com.mt/Marketing>, data odczytu 12.11.2011

²⁰ <http://www.mta.com.mt/International-media>, data odczytu 12.11.2011

II. Rynek recepcji turystycznej

2.1 Przyjazdy i główne kraje emitujące

Malta ze względu na położenie zaliczana jest przez UNWTO do regionu Europy i subregionu Europy Południowej/Śródziemnomorskiej. W 2010 roku międzynarodowe przyjazdy turystów do Europy wyniosły 476.6 miliona, co stanowiło 50.7 % przyjazdów światowych. Taki wynik klasuje ją na zdecydowanym pierwszym miejscu (drugim regionem jest Asia i Pacyfik- udział w światowym rynku w 2010r wynosi 21.7%). W Subregionie Europy Południowej/Śródziemnomorskiej odnotowano 169.7 miliona przyjazdów, czyli 18.1% wszystkich przyjazdów na świecie. Subregion ten jest najczęściej wybieraną destynacją w całej Europie. Jego udział w rynku to 35.6%.²¹

W tabeli przedstawionej poniżej (Tab 10.) odnajdujemy dane dotyczące liczby przyjazdów do krajów Europejskich w tym Malty. W 2010 roku opisywany kraj odwiedziło 1,332 tyś. turystów, co w stosunku do roku 2009 stanowi wzrost o 12.7%. Wynik ten wygląda zdecydowanie lepiej w porównaniu do zestawienia lat 2009 / 2008 kiedy to zanotowano - 8.4% spadek liczby przyjazdów turystów. Udział rynku Malty w rynku Europejskim to jedynie 0.3% a w rynku Subregionu, do którego jest zaliczana to zaledwie 7.6%.

²¹ Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu „UNWTO Tourism Highlights, 2011 Edition”, <http://mkt.unwto.org/en/content/tourism-highlights>, data odczytu 16.11.2011.

Tab 10. Liczba międzynarodowych przyjazdy turystów do poszczególnych krajów europejskich

Major destinations		International Tourist Arrivals					
		(1000)			Change (%)		Share (%)
		2008	2009	2010*	09/08	10*/09	2010*
Series¹							
Europe		485,193	461,509	476,551	-4.9	3.3	100
Albania	TF	1,330	1,775	2,229	33.5	25.6	0.5
Andorra	TF	2,059	1,830	1,808	-11.1	-1.2	0.4
Austria	TCE	21,935	21,355	22,004	-2.6	3.0	4.6
Azerbaijan	TF	1,409	1,430	1,495	1.5	4.5	0.3
Belgium	TCE	7,165	6,814	7,217	-4.9	5.9	1.5
Bulgaria	TF	5,780	5,739	6,047	-0.7	5.4	1.3
Croatia	TCE	9,415	9,335	..	-0.9	..	..
Cyprus	TF	2,404	2,141	2,173	-10.9	1.5	0.5
Czech Rep	TCE	6,649	6,032	6,334	-9.3	5.0	1.3
Denmark	TF	9,016	8,547	9,097	-5.2	6.4	1.9
Estonia	TF	1,970	1,900	2,120	-3.6	11.6	0.4
Finland	TF	3,583	3,423	3,670	-4.5	7.2	0.8
France	TF	79,218	76,824	76,800	-3.0	0.0	16.1
Georgia	VF	1,290	1,500	2,033	16.3	35.5	0.4
Germany	TCE	24,886	24,223	26,875	-2.7	10.9	5.6
Greece	TF	15,939	14,915	15,007	-6.4	0.6	3.1
Hungary	TF	8,814	9,058	9,510	2.8	5.0	2.0
Ireland	TF	8,026	7,189	..	-10.4	..	..
Israel	TF	2,572	2,321	2,805	-9.8	20.8	0.6
Italy	TF	42,734	43,239	43,626	1.2	0.9	9.2
Kazakhstan	TF	3,447	3,118	3,393	-9.5	8.8	0.7
Kyrgyzstan	TF	2,435	2,147	..	-11.9	..	..
Latvia	TF	1,685	1,323	1,373	-21.5	3.8	0.3
Malta	TF	1,291	1,182	1,332	-8.4	12.7	0.3
Netherlands	TCE	10,104	9,921	10,883	-1.8	9.7	2.3
Norway	TF	4,347	4,346	4,767	0.0	9.7	1.0
Poland	TF	12,960	11,890	12,470	-8.3	4.9	2.6
Portugal	TCE	6,962	6,439	6,865	-7.5	6.6	1.4
Russian Federation	TF	21,566	19,420	20,271	-10.0	4.4	4.3
Slovakia	TCE	1,767	1,298	1,327	-26.5	2.2	0.3
Slovenia	TCE	1,940	1,803	1,844	-7.0	2.2	0.4
Spain	TF	57,192	52,178	52,677	-8.8	1.0	11.1
Sweden	TCE	4,555	4,678	4,951	2.7	5.8	1.0
Switzerland	THS	8,608	8,294	8,628	-3.7	4.0	1.8
Turkey	TF	24,994	25,506	27,000	2.0	5.9	5.7
Ukraine	TF	25,449	20,798	21,203	-18.3	1.9	4.4
United Kingdom	TF	30,142	28,199	28,133	-6.4	-0.2	5.9

Źródło: UNWTO Tourism Highlights, 2011 Edition, <http://mkt.unwto.org/en/content/tourism-highlights>, data odczytu 16.11.2011.

Tab11. Zestawienie podstawowych danych dot. turystów

	January-December			absolute change	percentage change
	2008	2009	2010	2010/2009	2010/2009
	1,290,856	1,182,490	1,332,086	149,596	12.7
Total					
Mode of travel:					
Air	1,270,083	1,166,417	1,308,546	142,129	12.2
Sea	20,773	16,073	23,540	7,467	46.5
Sex:					
Males	672,106	615,584	687,516	71,932	11.7
Females	618,750	566,906	644,570	77,664	13.7
Age group:					
0-24	219,240	200,525	269,364	68,840	34.3
25-44	465,128	431,887	456,305	24,418	5.7
45-64	482,614	430,147	457,760	27,613	6.4
65+	123,874	119,931	148,657	28,726	24.0
Purpose of visit:					
Holiday	1,082,158	985,690	1,114,963	129,273	13.1
Business and professional	112,433	109,368	117,111	7,743	7.1
Other	96,265	87,432	100,012	12,580	14.4
Organisation of stay:					
Package	594,979	529,878	589,703	59,826	11.3
Non-package	695,877	652,612	742,382	89,770	13.8
Frequency:					
First-time tourists	886,507	785,423	902,228	116,805	14.9
Repeat tourists	404,349	397,067	429,858	32,791	8.3
less than or equal to once a year	298,919	290,555	307,785	17,230	5.9
more than twice a year	105,430	106,512	122,073	15,561	14.6
Duration of visit:					
1-3 nights	164,259	169,857	217,753	47,896	28.2
4-6 nights	196,396	213,132	271,699	58,567	27.5
7+ nights	930,201	799,501	842,634	43,133	5.4
Average length of stay (nights)	8.5	8.4	8.3	-0.1	-1.2

Źródło: Departing tourists: December 2010 - Malta Tourism Authority, s. 5, data odczytu 24.11.2011.

Tabela 11 dostarcza nam bardzo ważnych informacji o turystach odwiedzających Maltę. Zdecydowana większość z nich dociera na wyspy samolotem a jedynie ok. 1.8% wybiera transport drogą morską. Dominującymi grupami wiekowymi są osoby w przedziałach wiekowych 25-44 oraz 45-64 lata. Zarówno w jednej jak i drugiej grupie liczba osób przyjeżdżających jest taka sama. Możemy także zaobserwować wyraźny

wzrost przyjazdów młodych ludzi poniżej 24 roku życia w 2010r – jest to najprawdopodobniej związane ze wzrostem ilości tanich połączeń lotniczych na Maltę z coraz większej ilości krajów i miast Europejskich. Zauważalny jest także wzrost przyjazdów wśród najstarszej grupy wiekowej 65+ (przyczyniają się do tego stopniowo tworzone i rozbudowywane oferty pielgrzymkowe skierowane do tej grupy turystów). Najczęstszym powodem wyboru Maltę na cel swojej podróży jest odpoczynek wakacyjny - blisko 81% przyjazdów, ok. 10% przyjazdów stanowią cele biznesowe i zawodowe. Pozostałe motywy zaszeregowane są jako „inne” i wynoszą one ok. 9% wszystkich przyjazdów.

Większość turystów nie korzysta z ofert biur podróży i sami organizują sobie wyjazd. Porównując lata 2010 do 2009 możemy zauważyć, że nastąpił wzrost samodzielnej organizacji pobytu o 13.8 % i przeważają one o 2.5% nad wyjazdami organizowanymi przez osoby trzecie. Ponadto biorąc pod uwagę także rok 2008 widzimy dokładnie, że wzrost samodzielnej organizacji wyjazdów (pomimo małego spadku w 2009r) rozwija się bardzo dynamicznie.

Spośród wszystkich turystów przyjeżdżających na Maltę ponad połowa z nich trafiła tam po raz pierwszy. Około 45% to turyści „powracający” których podzielono na 2 kategorie – powracających raz w roku (stanowią oni ponad 2/3) oraz turystów wracających częściej niż raz do roku – ich liczba to 122,073 tyś. czyli niecała 1/3 wszystkich turystów „powracających” na wyspy.

Zdecydowana większość turystów decyduje się na pobyt przekraczający 7 dni. Najmniejszy odsetek osób wybiera opcję pobytu od jednego do 3 dni. Średnia długość pobytu turysty na wyspach w roku 2010 to 8.3 dnia. Możemy zaobserwować, że z roku na rok średnia długość pobytu turysty powoli i nieznacznie, jednak stale spada.

W 2010 roku na Malcie 949,589 tyś. na 1,332,086 tyś. wszystkich turystów wybrało hotele jako miejsce zakwaterowania. Są to przeważające i najczęściej wybierane miejsca noclegowe wśród osób przyjezdnych. Pozostałe 382,497tyś turystów wybrało wynajem apartamentów, pokoi w pensjonatach oraz pobyt u krewnych/znajomych.²²

²² Departing tourists: December 2010 - Malta Tourism Authority, s. 7, data odczytu 24.11.2011

Tab 12. Przyjazdy turystów ze względu na kraj pochodzenia

Country of origin	2006	2007	2008	2009	2010
Total	1,124,233	1,243,510	1,290,856	1,182,490	1,332,086
United Kingdom	431,340	482,405	454,356	398,472	415,120
Germany	125,811	130,049	150,793	127,373	126,097
Italy	112,549	113,651	144,456	161,737	214,259
Scandinavia	-	-	85,514	66,779	92,770
France	73,400	75,149	81,152	71,930	86,475
Netherlands	37,832	34,783	36,920	33,419	33,425
Libya	9,198	9,259	9,403	14,281	15,864

Źródło: opracowanie własne na podstawie : Departing tourists: December 2010 - Malta Tourism Authority, Malta In figures (raport 2010)

W powyższej tabeli (Tab 12) zestawilem dane z lat 2006 - 2010 dotyczące liczby przyjazdów turystów z krajów, które są najważniejszymi rynkami emisyjnymi dla Malty. Zdecydowanym liderem jest Wielka Brytania (Malta była kolonią Brytyjską co ma zdecydowany wpływ na ten wynik), która dostarcza niemal 1/3 wszystkich przyjeżdżających turystów. W ostatnich dwóch latach Włosi uplasowali się na drugim miejscu - wyprzedzając Niemców których w 2010 roku przyjechało o 88,162 tys. mniej niż turystów z Włoch. Trzecie miejsce od 2008 roku na zmianę zajmuje Skandynawia oraz Francja (brak danych z lat 2006-2007 o turystach z krajów Skandynawskich uniemożliwił mi dokładne porównanie i prześledzenie zmian w przyjazdach turystów z tych dwóch państw).

UNWTO prognozuje, że w roku 2011 w porównaniu do roku 2010 nastąpi wzrost przyjazdów na Maltę o ok 18% czyli o 249 tys.²³

²³ UNWTO World Tourism Barometr April 2011, <http://www.mta.com.mt/page.aspx?id=137>, data odczytu 24.11.2011.

2.2 Dochody z turystyki przyjazdowej

W 2011 roku WTTC (World Travel & Tourism Council) opublikowała raport ekonomiczny, w którym możemy odnaleźć bardzo ciekawe dane dotyczące Malty.

W 2011 roku całkowity wkład z turystyki do PKB kraju wyniesie 1,613,6 mln EUR co stanowi 25.4% całego PKB!! Jest to olbrzymi wkład z, którego można łatwo wywnioskować, że turystyka dla Malty jest jedną z najważniejszych o ile nie najważniejszą dziedziną gospodarki. Prognozy przygotowane dla kraju zakładają, że do 2021 roku wkład do PKB z tytułu turystyki zwiększy się o 4.5% i wyniesie 2.463.6 mln EUR. Jeżeli prognozy się sprawdzą udział turystyki w PKB wyniesie ponad 29%. Składowymi częściami są dochody z tytułu świadczenia usług tj.: hotelarskich, gastronomicznych, lotniczych, biur podróży, lokalnego transportu itp. Do całkowitego wkładu zaliczamy także elementy wkładu pośredniego, a są to min. wszelkie wydatki kapitałowe i inwestycje sektorów bezpośrednio zaangażowanych w przemysł turystyczny (np. budowa nowych miejsc noclegowych, udogodnienia przygotowywane specjalnie dla turystów).²⁴

W poniższej tabeli (Tab13.) zestawilem 3 najważniejsze Europejskie kraje ze względu na wpływy z turystyki oraz przedstawiłem Maltę. Opisywany kraj zostaje daleko w tyle za liderami i w 2010r jego udział w Regionie Europejskim wynosił jedynie 0.2%. Musimy jednak pamiętać przy każdej analizie, że Malta jest bardzo małym krajem, który w zestawieniu z liderami ma powierzchnie mniejszą od największych miast każdego z powyższych krajów, co chcąc nie chcąc będzie się przekładać na większość statystyk. W 2010 roku Subregion Europy Południowej/Śródziemnomorskiej odnotował wpływy z turystyki wynoszące 157,4 mld USD. Udział Malty we wpływach z całego regionu wyniósł 6.7%.

²⁴ 2011 Malta Economic Impact Report, <http://www.wttc.org/research/economic-impact-research/country-reports/m/malta/>, data odczytu: 30.10.2011

Tab13. Pozycja Malty na tle krajów mających najwyższe wpływy z turystyki

Destination	International Tourism Receipts			
	(US \$ milion)			Share %
	2008	2009	2010	2010
Europe	471,797	410,932	406,251	100
Spain	61,628	53,177	52,525	12.9
France	56,573	49,398	46,319	11.4
Germany	39,912	34,650	34,675	8.5
Malta	950	881	1,068	0.2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie UNWTO Tourism Highlights, 2011 Edition,
<http://mkt.unwto.org/en/content/tourism-highlights>, data odczytu 16.11.2011.

2.3 Główne obszary koncentracji zagranicznego/przyjazdowego ruchu turystycznego

Turyści przyjeżdżający na Maltę najczęściej i w przeważającym stopniu wybierają na miejsce swojego pobytu następujące miejsca (miasta): Valetta, Silema, San Giljan, San Gwann, Bugibba, Melieha, Rabat (na Gozo). Ma to związek z bardzo dobrze rozbudowaną infrastrukturą turystyczną w wymienionych lokalizacjach, dużą ilością zabytków i miejsc atrakcyjnych turystycznie. Wszystkie z nich (oprócz Rabatu położonego na Gozo) położone są we wschodniej, zurbanizowanej części wyspy.

III. Rynek emisji turystycznej

3.1 Poziom aktywności turystycznej mieszkańców Malty w turystyce zagranicznej.

Od kilku lat liczba obywateli Malty, która podejmuje zagraniczną aktywność turystyczną stale rośnie. W 2010r na zagraniczną podróż zdecydowało się 294,053 tys osób. Poniżej w tabeli (Tab14) przedstawiam zestawienie liczby kobiet i mężczyzn oraz podział na grupy wiekowe biorących udział w zagranicznej turystyce wyjazdowej.

Tab14. Aktywność w turystyce zagranicznej ze względu na płeć i grupę wiekową

	January-December			Absolute change
	2008	2009	2010	2010/2009
Total	260,957	264,493	294,053	29,560
Gender:				
Males	151,318	152,949	168,539	15,590
Females	109,639	111,544	125,514	13,970
Age group:				
0-24	32,483	35,110	57,238	22,128
25-44	121,076	121,451	124,794	3,343
45-64	94,528	95,464	92,437	-3,027
65+	12,870	12,468	19,584	7,116

Źródło: Outbound Tourism: December 2010 - Malta Tourism Authority

Analizując tabelę (Tab14) łatwo zauważamy, że różnica pomiędzy mężczyznami i kobietami podróżującymi za granicę wynosi ok. 40 tys i utrzymuje się względnie na tym samym poziomie od analizowanego 2008 roku. Najbardziej aktywną grupą wiekową pod względem turystyki zagranicznej są osoby w przedziale wiekowym 25-44 lata i z roku na rok ich liczba stale rośnie. Na drugim miejscu znajduje się osoby w wieku od 45 do 64 lat. Ich liczba w 2010r w stosunku do roku 2009 spadła o nieco ponad 3tys do 92,437 tys i jest to najniższy poziom od 3lat.

Tab15. Motywy wyjazdów zagranicznych oraz typ zakwaterowania w 2010r

January-December 2010			
	Tourists	Nights	Average length of stay
Total	294,053	2,349,003	8.0
Purpose of Trip			
Holiday and Leisure	161,911	1,112,483	6.9
Business and Professional	64,614	408,757	6.3
Visiting Relatives and Friends	45,694	640,255	14.0
Other	21,834	187,508	8.6
Type of Accommodation			
Private Accommodation	90,762	1,118,872	12.3
Collective Accommodation	203,291	1,230,131	6.1
Hotel	187,052	1,118,380	6.0
Other Collective Accommodation	16,239	111,751	6.9

Źródło: Outbound Tourism: December 2010 - Malta Tourism Authority

Powyższa tabela (Tab15) obrazuje nam, jakie były główne motywy wyjazdów mieszkańców Malty i jaki był preferowany typ zakwaterowania. Zdecydowana większość wybrała „wakacje i odpoczynek” podczas których kraje recepcyjne udzieliły 1,112,483 tys noclegów. Na drugim miejscu znajdują się podróże związane z pracą. Co ciekawe średnia długość pobytu na wakacjach jak i podczas podróży służbowych jest bardzo zbliżona – wynoszą one odpowiednio 6.9 oraz 6.3 dnia. Trzecie miejsce zajmują wyjazdy do krewnych i przyjaciół gdzie średni czas pobytu wynosi 14 dni (jest to o 6 dni więcej od średniej dla wszystkich wyjazdów, która wynosi 8 dni).

Najczęściej wybieranym typem zakwaterowania były hotele oraz inne obiekty zbiorowego zakwaterowania gdzie średnio pozostawano przez 6.1 dnia. Prywatne obiekty zakwaterowania cieszyły się niespełna 30% zainteresowaniem wśród osób wyjeżdżających za granicę, jednak w nich pozostawano najdłużej – średnio 12.3 dnia.

3.2 Wydatki na podróże zagraniczne

Wydatki obywateli Malty na podróże zagraniczne rosną nieprzerwanie od 2006r. Miało to związek ze zwiększającą się liczbą wyjazdów. Nawet w roku 2009 który był rokiem

Europejskiego kryzysu nie zanotowano spadku w ilości wyjazdów zagranicznych oraz zmniejszenia wydatków na turystykę zagraniczną.²⁵

W poniższej tabeli (Tab16) przedstawiam zestawienie wydatków na podróże zagraniczne w przeliczeniu na jedną osobę w 2010 roku.

Tab16. Wydatki na zagraniczne podróże w 2010r

January-December 2010			
	Expenditure (€ million)	Average expenditure	
		per person (€)	per night (€)
Total	280,548	954.0	119.4
Package	41,988	616.0	92.2
Non-Package	89,490	396.0	47.3
Air/Sea Fare	48,587	215.1	25.7
Accommodation	40,903	198.4	25.1
Other	149,070	507.0	63.5

Źródło: Outbound Tourism: December 2010 - Malta Tourism Authority

W 2010r mieszkańcy Malty wydali 280,548 mln EUR na podróże zagraniczne. Średnio na osobę przypadło 954 EUR a na jeden dzień pobytu wydawano średnio 119.4 EUR. Porównując wyjazdy pakietowe i wyjazdy organizowane samodzielnie możemy zauważyć, że ponad dwa razy więcej wydano na te drugie, przy czym średnie wydatki na osobę wyniosły o ok. 36% mniej niż w przypadku wyjazdów pakietowych. Analogicznie jest przy analizie wydatków dobowych – były one niższe o ok. 49%. Przy wyjazdach samodzielnych na opłaty związane z transportem wydano 48,587 mln EUR, a na zakwaterowanie 40,903 mln EUR.

²⁵ Źródło: Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, s. 43, data odczytu: 9.11.2011

3.3 Ulubione destynacje mieszkańców

Maltańczycy mają swoje ulubione cele podróży zagranicznych, które od kilku lat wyglądają bardzo podobnie. Poniżej przedstawiam zestawienie (Tab17) najpopularniejszych i najważniejszych destynacji turystycznych.

Tab17. Destynacje turystyczne mieszkańców Malty

	January-December			Absolute change
	2008	2009	2010	2010/2009
Total	260,957	264,493	294,053	29,560
Destination:				
EU	220,680	224,935	249,821	24,886
<i>of which:</i>				
France	16,962	13,427	18,102	4,675
Germany	16,094	15,226	16,041	815
Italy	61,872	61,674	77,515	15,841
UK	67,497	73,760	74,995	1,235
Non-EU	40,277	39,558	44,232	4,674

Źródło: Outbound Tourism: December 2010 - Malta Tourism Authority

Do 2009r największą popularnością cieszyły się wyjazdy do Wielkiej Brytanii (poraz kolejny obserwujemy historyczny związek obu państw) – stanowiły one ok 25% wszystkich zagranicznych wyjazdów. W 2010 roku na pierwsze miejsce wysunęły się wyjazdy do Włoch, które zanotowały bardzo duży wzrost w porównaniu do 2009r bo aż o 15,841 tys (blisko 20%). Na trzecim miejscu wśród Europejskich destynacji znajduje się Francja, do której w 2010 roku przyjechało 18,821 tys. turystów z Malty czyli 7% wszystkich wyjeżdżających. Kraje pozaeuropejskie (tj. Libia, Tunezja, Egipt) stanowią 15% udziału w wyjazdach zagranicznych mieszkańców.

Niestety nigdzie nie odnalazłem prognoz dotyczących zagranicznej turystyki wyjazdowej obywateli Malty – zarówno pod kątem destynacji jak i wydatków.

IV. Znaczenie badanego rynku dla Polski

4.1 Analiza przyjazdów do Polski

Mieszkańcy Malty bardzo rzadko wybierają Polskę jako swoją destynację turystyczną. Na przestrzeni ostatnich lat 2007-2010 jedynie w 2007 roku ilość turystów z Malty przekroczyła 1000 osób w ciągu całego roku.²⁶ Jakikolwiek dane dotyczące przyjazdów z Malty do Polski z lat 2008 – 2010 odnalazłem w raportach Instytutu Turystyki dotyczących liczby cudzoziemców korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania. Zestawiłem te dane w poniższej tabeli (Tab18). W innych opracowaniach dotyczących przyjazdów do Polski Malta zaszeregowywana jest razem z „pozostałymi” i zarazem mało znaczącymi krajami europejskimi co uniemożliwia dokładną analizę odzwierciedlającą rzeczywistość.

Tab18. Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania w Polsce
(w tys.)

	2008		2009		2010		2010/2009 % zmiana Korzystających
	Korzystający	Noclegi	Korzystający	Noclegi	Korzystający	Noclegi	
Razem	4046,3	10173,2	3861,9	9609,4	4103,9	9969,4	6,3%
Malta	0,9	2,9	0,6	1,6	0,8	2,7	31,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.intur.com.pl/warsztat.htm#kraje2010>, data odczytu 9.11.2011.

Analizując powyższą tabelę możemy zauważyć, że w 2010 roku z obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystało 800 obywateli Malty, co w stosunku do wszystkich udzielonych noclegów stanowi zaledwie 0,03%. Porównując lata 2010 i 2009 (rok europejskiego kryzysu) w 2010r odnotowano 31.3% wzrost liczby korzystających Maltańczyków z obiektów zbiorowego zakwaterowania. Wynik ten jest jednak niższy o 0,1 tys od wyniku uzyskanego w 2008r.

²⁶ Zagraniczna turystyka przyjazdowa w 2010, s.36,
http://dms.msport.gov.pl/app/document/file/2374/Zagraniczna_turystyka_przyjazdowa_w_2010.pdf?field=file1, data odczytu 26.11.2010.

Brak dokładnej ilości przyjazdów do Polski (liczba korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania nie jest tożsama z liczbą turystów, którzy przyjechali do naszego kraju) uniemożliwia mi ustalenie pozycji Malty na tle regionu i subregionu. Porównanie liczby przyjazdów z „Pozostałych krajów UE” (czyli „worka” do którego wrzucono Maltę) też nic nam nie powie, ponieważ we wspomnianym zaszeregowaniu nie ma informacji o procentowym udziale poszczególnych państw.

Ta sama sytuacja tyczy się prognoz dotyczących przyjazdów Maltańczyków do Polski oraz ich wydatków, czy też motywów, jakimi kierują się wybierając nasz kraj na swoją destynację turystyczną. Brak danych uniemożliwia analizę.

4.2 WUTZ (Wskaźnik Użyteczności Turystyki Zagranicznej) dla Polski

WUTZ, który został opracowany na zlecenie Polskiej Organizacji Turystycznej przez Instytut Turystyki ma za zadanie pokazać, które kraje są strategiczne i ważne dla Polski jako potencjalnej destynacji turystycznej. Niestety Malta nie została uwzględniona w w/w opracowaniu. Bardzo mała liczba turystów przyjeżdżająca z Malty do Polski, wiążąca się ze znikomym wydawaniem pieniędzy sprawia, że opisywany przeze mnie rynek turystyczny jest nieistotny dla naszego kraju. W raportach z lat poprzednich, opisujących WUTZ również nie odnajdujemy danych dotyczących Malty.

4.3 Zaangażowanie marketingowe

Rok 2010 był pierwszym aktywnie wykorzystanym rokiem przez MTA w celu promowania Malty w Polsce. W czerwcu zorganizowano w Krakowie spotkanie, które miało na celu przybliżenie i przedstawienie informacji o Malcie, jako kraju atrakcyjnym turystycznie. Między innymi efektem tego spotkania była kilkudniowa wycieczka, zorganizowana przez MTA dla Polskich dziennikarzy, która zaowocowała po powrocie licznymi artykułami zamieszczonymi w prasie i Internecie. Ponadto we wrześniu, podczas uroczystej kolacji wydanej z okazji 5 rocznicy biura Magellan, wygłoszono referat dotyczący Malty, który cieszył się dużym zainteresowaniem. W 2011 roku Malta była jednym z wystawców podczas 21 Krakowskiego Salonu Turystycznego.

Moim zdaniem działania promocyjne w Polsce, duża atrakcyjność turystyczna, a także bezpośrednie połączenie z Maltą (Ryanair-em z Balic – funkcjonuje od 2010r), sprawia, że

w najbliższych latach kraj ten stanie się coraz częściej wybieranym przez Polaków, zagranicznym kierunkiem podróży.

Nie odnalazłem nigdzie informacji dotyczących promowania się Polski na Malcie.

4.4 Analiza wyjazdów Polaków do analizowanego kraju.

Krajowe badania dotyczące wyjazdów Polaków jak i badania przeprowadzane na Malcie nie uwzględniają w swoich zestawieniach turystów z Polski. Jedynym źródłem informacji do jakiego udało mi się dotrzeć jest raport o ruchu pasażerskim na międzynarodowym lotnisku na Malcie

Tab19. Ruch pasażerski – międzynarodowe lotnisko Luqa Malta

Year	2010	2009
Total	3 293 524	2 918 664
Europe	3 128 994	2 788 389
Poland	19 965	6 677

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Annual Statistical Summary – Malta International Airport 2011”

Analizując powyższą tabelę możemy zauważyć, że prawie wszyscy turyści (95%) przylatujący na Maltę samolotem pochodzą z Europy. W 2010 roku Polacy stanowili 0.6% wszystkich przylatujących a rok wcześniej zaledwie 0.2%. Porównując liczbę przylotów Polaków w latach 2009 – 2010 zauważamy wzrost liczby przyjazdów naszych rodaków o 299%!! Tak znaczący wzrost liczby przyjazdów wiąże się z otwarciem bezpośredniego połączenia z Krakowa na Maltę w 2010r. Rok 2009 ujęty w zestawieniu najprawdopodobniej obejmuje loty czarterowe z Warszawy. Analizując powyższe dane musimy pamiętać także o tym, że regularne połączenie z Polski świadczone jest tylko przez 6 miesięcy (od maja do października), co ma podstawowe znaczenie w ostatecznej liczbie turystów z naszego kraju przylatujących na Maltę.

Brak danych dotyczących celów podróży, długości pobytu, preferowanego typu zakwaterowania oraz ogólnej liczby Polaków przyjeżdżających na Maltę uniemożliwiają mi dalszą analizę.

V. Analiza SWOT

Tab20. Analiza SWOT rynku turystycznego Malty

MOCNE STRONY ✓ Położenie w Basenie Morza Śródziemnego ✓ Ogromna ilość zabytków ✓ Rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna ✓ Bardzo dobrze rozwinięta komunikacja na wyspie ✓ Bogata oferta aktywnego wypoczynku ✓ Społeczeństwo przyjaźnie nastawione do turystów ✓ Brak opłat lotniskowych w porze deszczowej	SŁABE STRONY ✓ Zbyt słaba promocja kraju ✓ Sezonowość ruchu turystycznego ✓ Wysokie ceny noclegów ✓ Ograniczona pojemność turystyczna ✓ Brak zdecydowanej polityki chroniącej środowisko
SZANSE ✓ Uruchomienie nowych połączeń lotniczych na Maltę ✓ Wzrost popularności Malty ✓ Przyjazdy turystów poza sezonem ✓ Rozwój gospodarczy kraju ✓ Brak zagrożenia terrorystycznego	ZAGROŻENIA ✓ Turystyka masowa ✓ Droższe połączenia lotnicze związane z wysokimi cenami ropy ✓ Silna konkurencja (Tunezja, Włoska Sardinia) ✓ Pogłębiający się kryzys w Europie

Źródło: Opracowanie własne

VI. Prezentacja przykładowej oferty – Malta 2012

Z wielu ofert dostępnych na rynku – wszystkie, które odnalazłem dotyczą tylko i wyłącznie wypoczynku pobytowego – wybrałem ofertę Biura podróży Neckermann. Oferta wygląda następująco²⁷:

1. Termin: 9.06.2012 – 16.06.2012
2. Położenie: Hotel Dolmen Resort ***** w miejscowości Bugibba, nad zatoką św. Pawła, 200m od skalistej hotelowej plaży.
3. Opis Hotelu: 413 pokoi, hol powitalny z miejscami do wypoczynku, windy, kącik internetowy (za opłatą), klimatyzowana restauracja główna, restauracja à la carte, bary, kawiarnia. W rozległym kompleksie ogrodowym są 2 baseny ze słodką wodą i bar. Leżaki, parasole i ręczniki kąpielowe przy basenie i przy skalistej plaży w cenie. Na terenie hotelu mieści się klub plażowy przy niewielkiej piaszczystej plaży, gdzie znajduje się basen z wodą morską i bar (czynne: czerwiec – wrzesień; parasole i leżaki za opłatą). Hotel przystosowany dla osób niepełnosprawnych (2 pokoje).
4. Zakwaterowanie: Pokój jednoosobowy z balkonem i widokiem na morze, wyposażony w: klimatyzacja, telefon, TV sat., WLAN (za opłatą), sejf (za opłatą), minibar (za opłatą), balkon, wanna, WC, suszarka, całe wnętrze wykonane w nowoczesnym stylu.
5. Wyżywienie: śniadanie i kolacja w formie bufetu. Do kolacji serwowane woda, napoje orzeźwiające oraz domowe piwo i wino.
6. Rozrywka: animacje w ciągu dnia, dyskoteki (1.07-15.09), 3 x na tydzień wieczorne programy animacyjne, kasyno.
7. Sport i zdrowie: siłownia, tenis stołowy, kort tenisowy, whirlpool, sauna. Za opłatą: centrum spa (masaże, zabiegi kosmetyczne na twarz i ciało, manicure, pedicure) oraz nauka nurkowania i narty wodne oferowane przez lokalne agencje na plaży.

²⁷ Opracowanie własne na podstawie [http://neckermann.pl/wczasy/samolotem-NAH/malta-MT/malta-MLA/48624-dolmen-resort-hotel.html?show\[date_start\]=2012-06-09&show\[period\]=7&show\[departure\]=WAW&show\[arrival\]=MLA#rezerwuj](http://neckermann.pl/wczasy/samolotem-NAH/malta-MT/malta-MLA/48624-dolmen-resort-hotel.html?show[date_start]=2012-06-09&show[period]=7&show[departure]=WAW&show[arrival]=MLA#rezerwuj), data odczytu 21.12.2011.

8. Transport: Lot czarterowy Warszawa – Malta – Warszawa; transfer lotnisko – hotel - lotnisko

9. Cena: 3552 zł.

10. Dodatkowo: istnieje możliwość wzięcia udziału w jednej z kilku wycieczek fakultatywnych, które odbywają się w języku polskim.

Po dokładnej analizie rynku turystycznego Malty uważam, że lokalizacja imprezy turystycznej w miejscowości Bugibba jest jedną z najbardziej trafionych patrząc pod kątem osób, które podróżują w pojedynkę. Miasteczko oferuje wiele atrakcji – od dyskotek, pubów, lokali rozrywkowych po spokojne i kameralne knajpki i restauracje. Możliwość skorzystania ze sportów wodnych – jak wymienione narty wodne czy nauka nurkowania – z pewnością są dodatkowym atutem. Każdy – zważywszy na różne charaktery i zapotrzebowanie przyjeżdżających singli – znajdzie coś dla siebie. Bugibba jest jednym z nielicznych miast Maltańskich, gdzie nie przeważają turyści nastawieni na turystykę sakralną czy muzealną. Dominują w nim osoby, szukające odpoczynku, ale także dobrej zabawy i aktywnego spędzania czasu wolnego. Oferta hotelu przedstawionego w ofercie jest również dostosowana do różnego zapotrzebowania – od wieczornych animacji i dyskotek, poprzez siłownię i tenisa do centrum Spa, w którym kobiety (i nie tylko) mogą liczyć na chwilę relaksu, odpoczynku i regenerację sił.

Głównym minusem jest tutaj cena – wiąże się ona z sezonem letnim, w którym ceny w hotelach są wyższe. Lwią część kosztów stanowi tutaj jednak koszt przelotu szacowany na ok. 1750zł.

Podsumowanie

Malta jest krajem recepcyjnym. To małe państwo pełni znikomą rolę, jako kraj emisyjny na arenie Europejskiej nie wspominając nawet o rynku globalnym. W związku z tym Malta nie jest ujmowana w statystykach i opracowaniach dotyczących rynków emisyjnych. Brak danych uniemożliwia umiejscowienie i przedstawienie Malty względem innych państw.

Trochę lepiej przedstawia się sytuacja Malty jako rynku recepcyjnego. Udział tego kraju w liczbie przyjazdów turystów w rynku Europejskim to 0.3% a w rynku subregionu, do którego jest zaliczana wynosi 7.6%.

Podobnie wygląda sytuacja względem Polski – w ostatnich trzech latach liczba Maltańczyków, którzy odwiedzili nasz kraj nie przekroczyła 2.5 tys. Natomiast liczba Polaków, którzy przylecieli na Maltę w ostatnich 2 latach wyniosła ok. 28tys.

Na dzień dzisiejszy Malta jest zupełnie nieistotnym rynkiem emisyjnym dla Polski. Sądzę, że w ciągu najbliższych lat znaczenie Malty, jako rynku recepcyjnego wzrośnie – jej popularność w Polsce za sprawą coraz mocniejszej promocji, bezpośredniego i niedrogo połączenia lotniczego a także niemalejącego zainteresowania naszych rodaków krajami Śródziemnomorskimi pozytywnie wpłynie na liczbę wyjazdów na Maltę.

Malta to kraj, który cały czas rozwija się turystycznie. Rozbudowywana jest infrastruktura hotelarska, gastronomiczna, komunikacyjna, coraz większy nacisk kładzie się także na udogodnienia dla turystów i na poziom świadczonych usług. Rosnąca popularność wśród mieszkańców północnej i środkowej Europy a także bardzo duża atrakcyjność wyspy spowodują, że w najbliższych latach kraj ten zacznie odgrywać jeszcze większą rolę recepcyjną w subregionie i regionie Europejskim.

Bibliografia

Raporty

1. Malta In figures - raport 2010
2. UNWTO Tourism Highlights, 2011 Edition
3. Departing tourists: December 2010 - Malta Tourism Authority
4. UNWTO World Tourism Barometr April 2011
5. 2011 Malta Economic Impact Report

Źródła internetowe

1. http://pl.wikipedia.org/wiki/Flaga_Malty, data odczytu 10.11.2011
2. <http://www.mynetbizz.com/pl/budget-hotels/malta/budget-hotels-in-malta.html>, data odczytu 9.11.2011
3. http://www.namalcie.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=31&Itemid=44, data odczytu 10.11.2011
4. http://pl.wikipedia.org/wiki/Herb_Malty, data odczytu 10.11.2010
5. Malta In figures (raport 2010), <http://www.nso.gov.mt>, data odczytu 9.11.2011
6. <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=4574734>, data odczytu 9.11.2011
7. <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=4574735>, data odczytu 10.11.2011
8. <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/4574735/malta-historia.html>, data odczytu 10.11.2011
9. http://en.wikipedia.org/wiki/Climate_of_Malta, data odczytu 9.11.2011
10. <http://www.unesco.pl/?id=294>, data odczytu 10.11.2011
11. http://podroze.gazeta.pl/podroze/56,114158,10180418,Malta___Valletta,,2.html, data odczytu 10.11.2011
12. http://www.holidaycheck.pl/atrakcje-turystyczne-informacje+Blue+Grotto-zid_4296.html, data odczytu 11.11.2011
13. http://www.konsument.gov.pl/files/raporty/CLASS_OF_HOTEL_EST_W_EU.pdf, s 27, data odczytu 11.11.2011
14. <http://www.scribd.com/doc/61189785/Malta-Hotels-Directory-2011>, s 67-71, data odczytu 11.11.2011

15. <http://www.maltairport.com/page.asp?n=statistics>, Annual Reviews 2010, data odczytu 11.11.2011
16. <http://www.airmalta.com/about-us?l=1>, data odczytu 11.11.2011
17. <http://www.arriva.co.uk/arriva/pl/>, data odczytu 11.11.2011
18. <https://opm.gov.mt/segretarju-permanenti-itzs?l=1>, data odczytu 12.11.2011
19. <http://www.mta.com.mt/mta>, data odczytu 12.11.2011
20. <http://mkt.unwto.org/en/content/tourism-highlights>, data odczytu 16.11.2011
21. <http://www.mta.com.mt/page.aspx?id=137>, data odczytu 24.11.2011
22. <http://www.wttc.org/research/economic-impact-research/country-reports/m/malta/>, data odczytu: 30.10.2011
23. <http://www.intur.com.pl/warsztat.htm#kraje2010>, data odczytu 9.11.2011
24. http://dms.msport.gov.pl/app/document/file/2374/Zagraniczna_turystyka_przyjazdowa_w_2010.pdf?field=file1, data odczytu 26.11.2010

Spisy

Tabele

1. Tab1. Dane dotyczące klimatu panującego na Malcie, s.8
2. Tab2. Zestawienie ruchu pasażerskiego, lotniczego oraz cargo, s.13
3. Tab3. Zestawienie operatorów lotniczych ze względu na liczbę przewiezionych pasażerów, s.14
4. Tab4. Liczba zatrudnieniowych/bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo osób, s.15
5. Tab5. Liczba zatrudnieniowych/bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo osób w zestawieniu procentowym, s.15
6. Tab6. Procentowe zestawienie zatrudnionych osób ze względu na grupę wiekową, s.16
7. Tab7. Liczba osób zatrudnionych w głównych zawodach, s.17
8. Tab8. Retail Price Index (RPI), s.17
9. Tab9. Roczne wydatki na konsumpcję gospodarstw domowych, s.18
10. Tab10. Liczba międzynarodowych przyjazdy turystów do poszczególnych krajów europejskich, s.22
11. Tab11. Zestawienie podstawowych danych dot. turystów, s.23
12. Tab12. Przyjazdy turystów ze względu na kraj pochodzenia, s.25
13. Tab13. Pozycja Malty na tle krajów mających najwyższe wpływy z turystyki, s.27
14. Tab14. Aktywność w turystyce zagranicznej ze względu na płeć i grupę wiekową, s.28
15. Tab15. Motywy wyjazdów zagranicznych oraz typ zakwaterowania w 2010r, s.29
16. Tab16. Wydatki na zagraniczne podróże w 2010r, s.30
17. Tab17. Destynacje turystyczne mieszkańców Malty, s.31
18. Tab18. Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania w Polsce (w tys), s.32
19. Tab19. Ruch pasażerski – międzynarodowe lotnisko Luqa Malta, s.34
20. Tab20. Analiza SWOT rynku turystycznego Malty, s. 35

Ryciny

1. Ryc 1. Położenie Malty w Europie i na Świecie, s.3
2. Ryc 2. Flaga Malty, s.5
3. Ryc 3. Herb Malty, s.6

Wyrażam zgodę na opublikowanie wykonanego przeze mnie projektu na stronie AWF Kraków poświęconej realizacji przedmiotu „Rynki turystyczne i rekreacyjne”. Oświadczam, że został on wykonany zgodnie z obowiązującymi zasadami i nie narusza niczych praw autorskich